

Etablerad praxis för seismisk analys av byggnader på kärntekniska anläggningar i Sverige, metodöversikt och erfarenheter

2022-05-16 Jonas Sandberg/Simon Eliasson Ringhals/AFRY

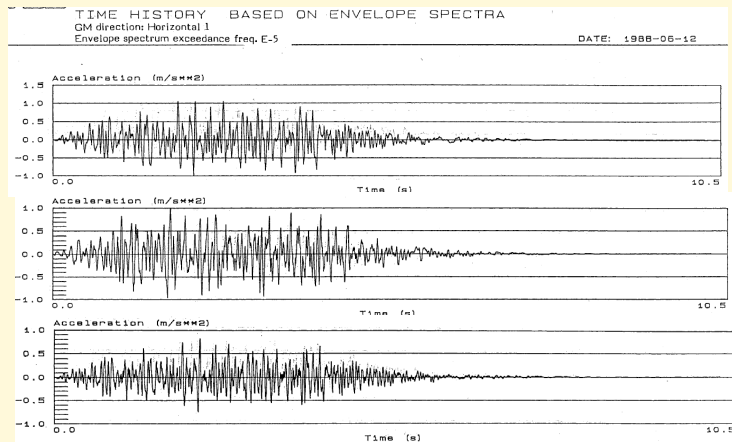
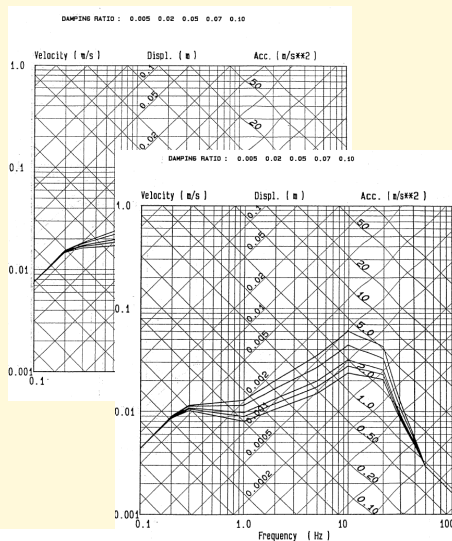
Agenda

- Lastmässigt, hur ser jordbävningsslasten ut
- Last i form av tidshistoria, responsspektra, hur hänger dessa ihop
- Kort om hur sekundära responsspektra tas fram
- Hur används de olika lasterna vid handberäkning, responsspektrumanalys, tidshistorieanalys

Vi utgår från egen erfarenhet. Hur vi utfört bygganalyser på Ringhals/AFRY genom åren.

Jordbävningenslast

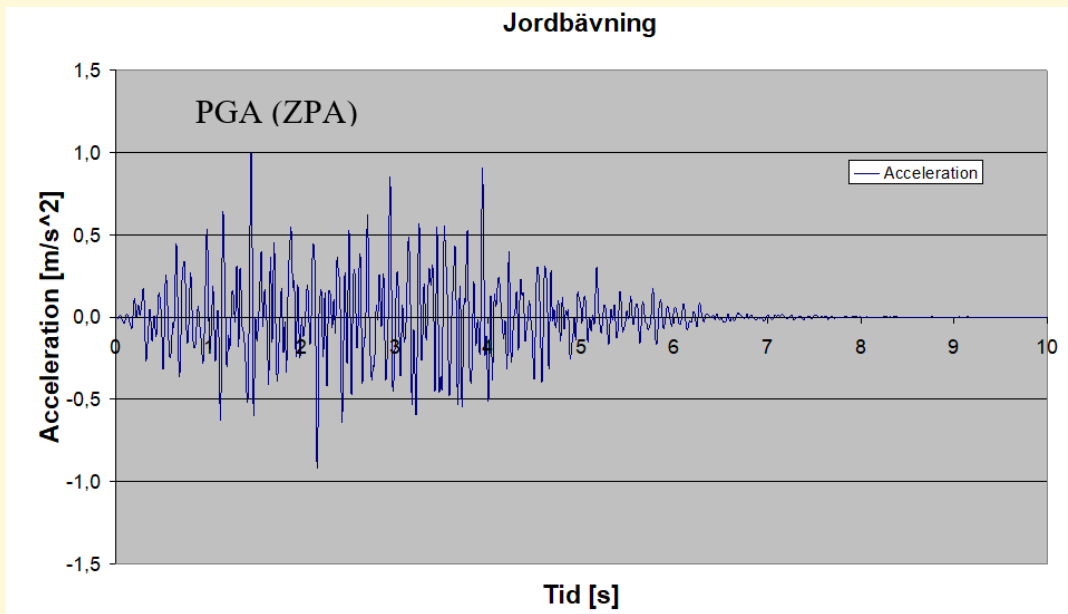
- Från SKI Technical Report 92:3, inte Eurocode 8
- Ger last som markresponsspektra och motsvarande tidshistorier
- Vibrationer i tre riktning, ofta accelerationer

- *PGA (Peak Ground Acceleration) vilket motsvarar responsspektrets ZPA (Zero Period Acceleration) är ca 0.1g*
- *Horisontella riktningarna större än vertikala*
- *Ca 10 sekunder*
- *Frekvenser upp till 50 Hz*

Jordbävningstidshistoria

- Exempel

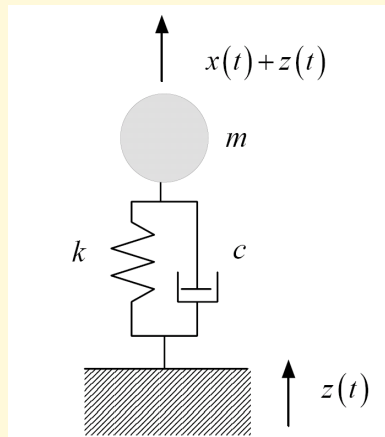
En tidshistoria som skulle kunna vara en verklig jordbävning. I figuren är maximal markacceleration markerad, PGA

Jordbävningstidshistoria

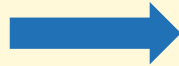
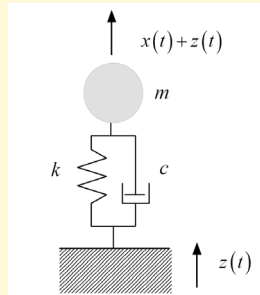
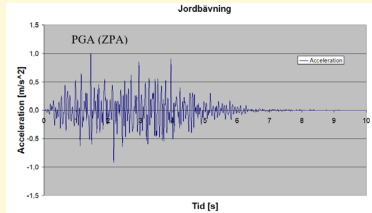
- **Tidssignal ofta svår att tolka, krävande att använda, beräkning krävs, FE-analys**
- **Intressant att veta är:**
  - Maxacceleration – går att se
  - Längd – går att se
  - Frekvensinnehåll – går **ej** att se
  - Vilken respons den ger på en struktur – går **ej** att se
- **Analys av tidssignalen för att se frekvensinnehåll och respons genom tex:**
  - Fourieranalys
  - Responsspektrum, vilket vi ofta jobbar med. Ger bra indikation om responsen i utsatt struktur.

Responsspektrum

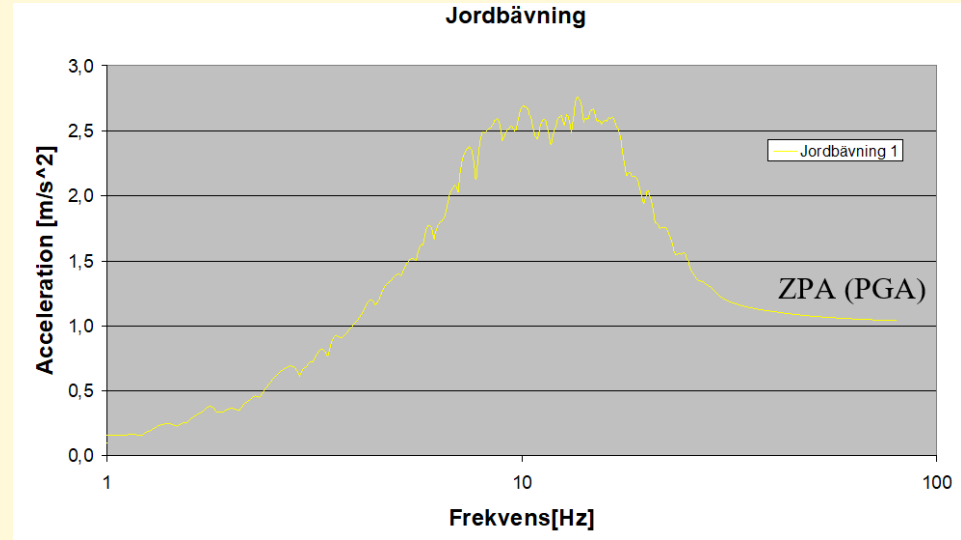
- Beskriver i första hand inte hur en jordbävning ser ut, utan det visar hur en konstruktion påverkas av jordbävningen, visar konstruktionens respons.
- Ett responsspektrum konstrueras genom att man utsätter enfrihetsgradssvängare för jordbävningssignalen
- Enfrihetsgradssvängare med olika frekvenser
- Max acceleration, hastighet eller deformation plottas i en graf

Responsspektrum

Olika
frekvenser

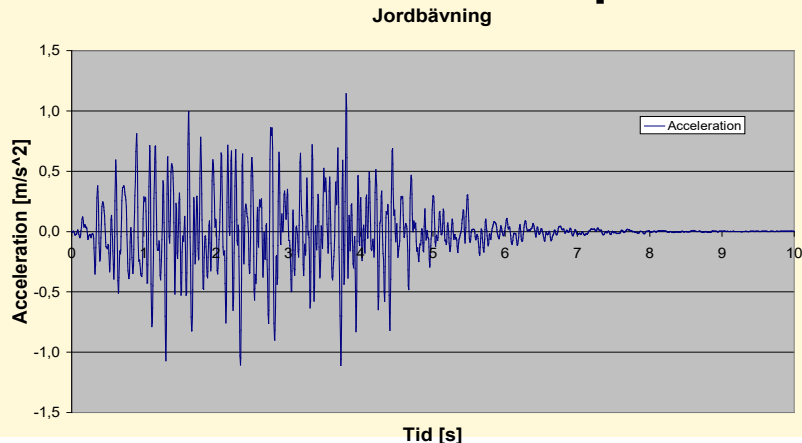

Tidshistorians resulterande responsspektrum.

Ger responsen direkt för en struktur med bestämd egenfrekvens. Ett resultat. Utan tecken.

Markresponsspektrum

- Kan ibland vara olämpligt att använda responsspektrum
  - Ofta konservativt
  - Ej möjligt vid olinjära analyser
- Därför har vi också skapade tidshistorier som motsvarar det dimensionerande spektrumet

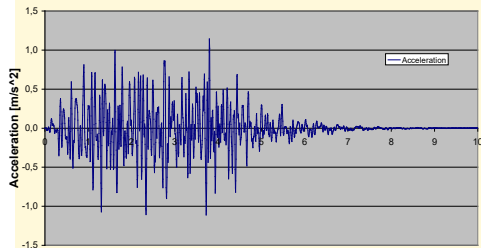

*Syntetiskt framtagen
tidshistoria =
dimensionerande
tidshistoria*

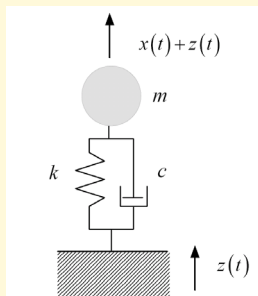

Dimensionerande tidshistoria

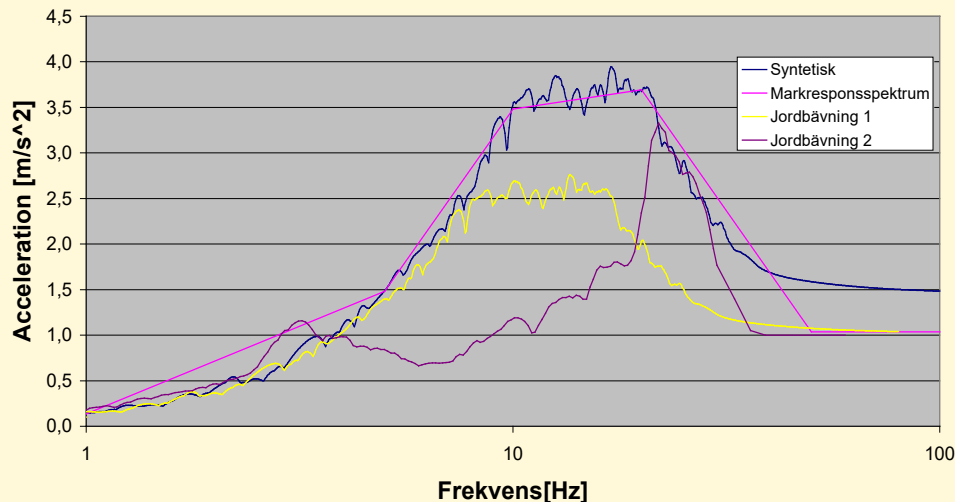
Jordbävning

Tid [s]

Jordbävning

*Tidshistorian skall återge markresponsspektrumet.
Blir aldrig 100% rätt men skall uppfylla vissa krav.*

Val av analysmetod

- **Responsspektrumanalys**

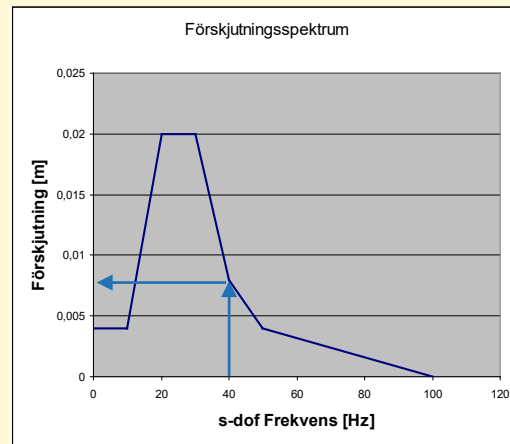
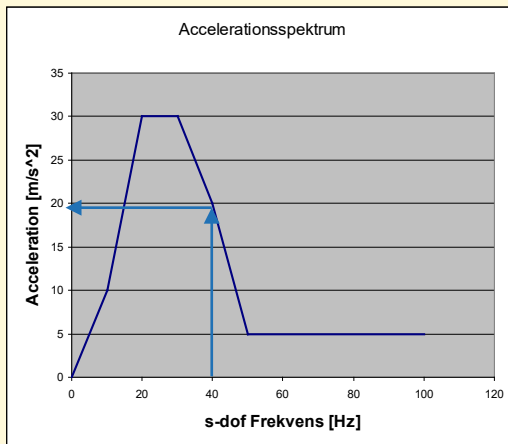
- Vid enkla handberäkningar
- Snabbt att använda, resultat direkt
- Ett resultat utan tecken gör att det blir konservativt
- Tids- och databesparande
- Även vid komplexa hållfanalys, linjärelastiska

- **Tidshistorieanalys**

- Om det krävs noggrannare analyser, mindre konservativa
- Olinjära analyser
- Framtagning av sekundära spektra, golvresponsspektra
- Ibland direktintegrerade analyser, ibland modesuperposition
- Ett resultat för varje tidssteg, mycket data

Handberäkning

- Om du har en enkel struktur som kan approximeras som en enfrihetsgradssvängare, tex konsol så kan man använda responsspektrum direkt.

Responsspektrumanalys med FEM

- **FE-modell: element, massa och randvillkor**
- **Egenmoder och dess aktiverade massa**
- **Laster och resultat**
- **Screening: sektionkrafter och kapacitet**
- **Utvärdering och bedömningar**

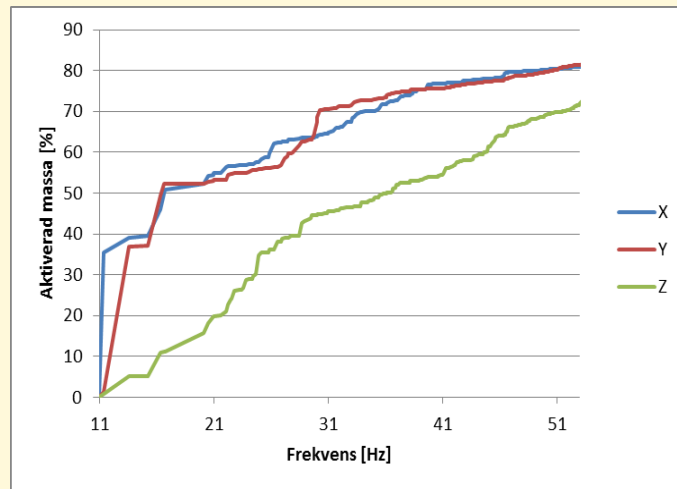
FE-modell: element, massa och randvillkor

- **Främst modellerad med skal- och balkelement**
- **Linjärelastiskt material**
- **Massan i element inkluderar: egenvikt, utrustning och rörliglast**
- **Byggnaden är grundlagd på berg, randvillkor således fixt mot mark**

Egenmoder och dess aktiverade massa

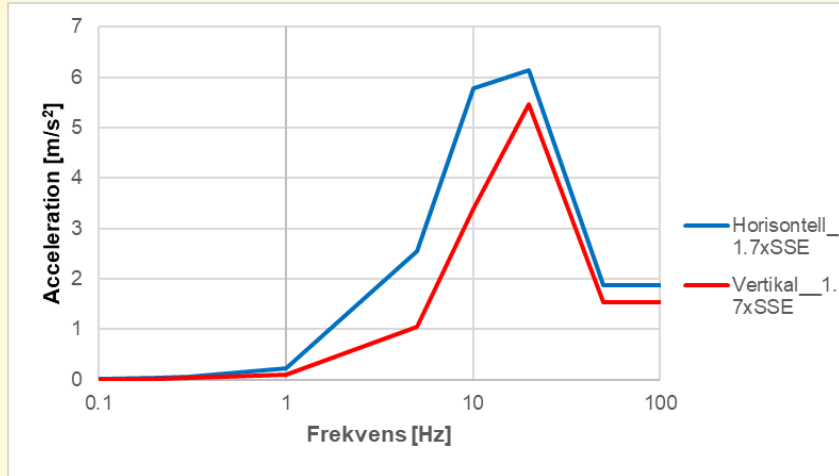
Ett exempel på ett typiskt utfall från en beräkning

- **Mode #1 11 Hz**
- **Aktiverad massa 35 % i X-led**

- **Mode #2 14 Hz**
- **Aktiverad massa 37 % i Y-led**

Laster och resultat

- En statisk analys med z-acceleration 9.81 m/s^2
- Acceleration på varje mode i 3-riktningar
- Resultat beräknas med SRSS
- Sektionskrafter som tas fram är Normalkraft, Tvärkraft och Moment
- Även förskjutningar beräknas

Screening: sektionskrafter och kapacitet

		Capacity M		Capacity V		Actions						Utilization factors		
Name	reinf	M _{rd max}	M _{rd min}	V _{Rd,uk}	V _{Rd,ök}	M _{max}	M _{min}	N _{Mmax}	N _{Mmin}	V _{max}	N _{Vmax}	M _{max}	M _{min}	V _{max}
1.00	x	163	251	204	236	190	450	0	0	1074	0	1.16	1.79	5.27
1.00	y	301	240	250	231	239	580	0	0	1287	0	0.80	2.42	5.57
2.00	x	255	309	259	259	189	363	188	0	1568	0	0.83	1.21	6.05
2.00	y	297	297	231	231	194	259	0	0	1146	179	0.73	0.90	4.96
3.00	x	354	354	277	277	277	222	0	0	1220	0	0.86	0.64	4.40
3.00	y	342	354	270	248	281	242	300	0	1347	212	0.90	0.70	5.42
4.00	x	183	183	205	205	55	90	0	0	357	0	0.35	0.51	1.74
4.00	y	183	183	205	205	99	144	0	0	844	0	0.63	0.83	4.12
5.00	x	191	209	206	206	19	15	128	48	65	128	0.12	0.08	0.32
5.00	y	770	742	287	287	92	102	358	509	292	585	0.14	0.14	1.02
6.00	x	119	119	178	178	42	62	0	0	277	0	0.41	0.54	1.55
6.00	y	119	119	178	178	37	35	0	0	180	0	0.36	0.31	1.01
7.00	x	150	175	195	195	43	48	382	277	265	277	0.33	0.29	1.36
7.00	y	206	101	153	153	42	126	145	580	191	606	0.23	1.29	1.25
8.00	x	40	121	171	180	5	6	0	34	19	41	0.14	0.05	0.11
8.00	y	40	79	142	152	0	21	0	255	14	255	0.00	0.27	0.10

- Screening görs i Excel med konservativa antaganden
- Rödmarkerade i tre sista kolumnerna behöver utvärderas vidare

Utvärdering och bedömningar

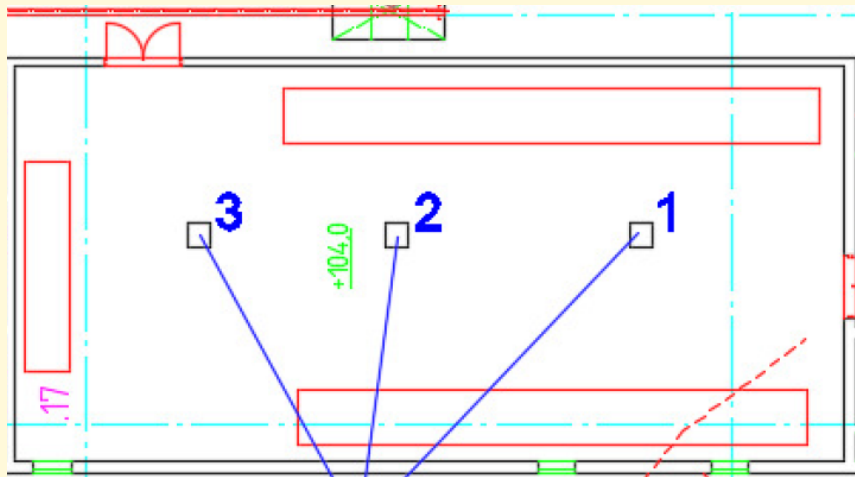
**Resultatet utvärderas som om lasten var statisk.
Vanliga regler om omfördelning och reduktion
nära stöd kan användas.**

Tvärkraftsöverskridande

- **Är det nära stöd?**
- **Kan kraften omfördelas?**
- **Finns det extra armering i området?**

Exempel på tidshistorieanalys

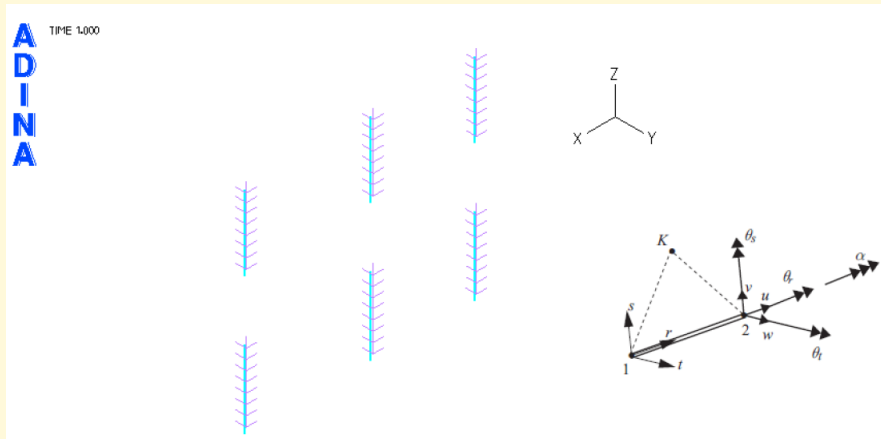
- Pelare i Elbyggnaden

Tre pelare på två
våningsplan

Exempel på tidshistorieanalys

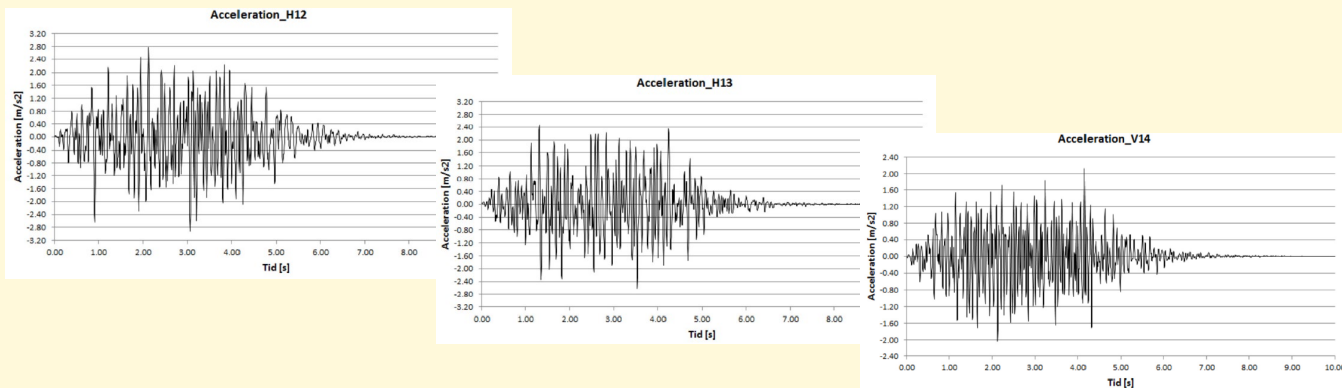
- Snittkrafter i 6 riktningar

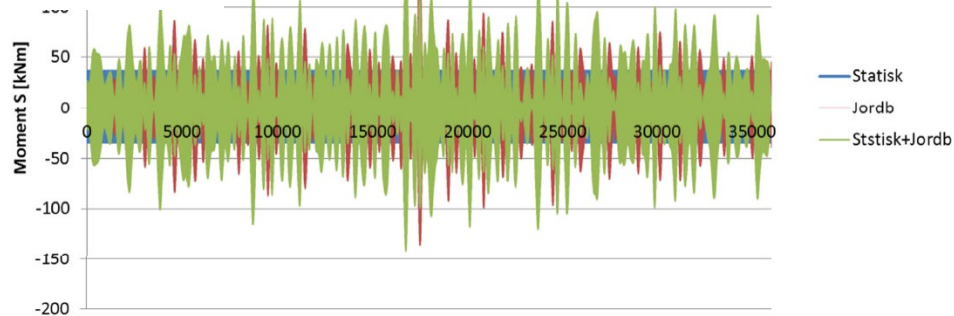
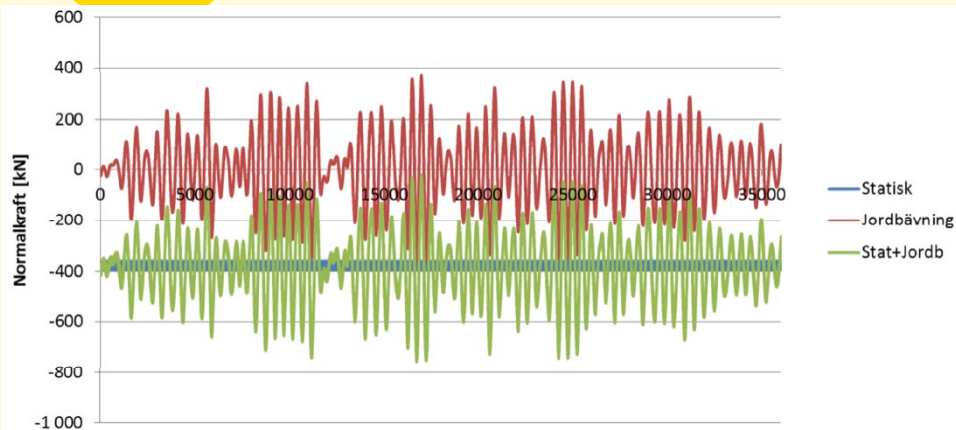
Antal element = $8 \cdot 6 = 48$
Antal snittkrafter ca 300

Exempel på tidshistorieanalys

- Modesuperpositionsanalys (kunde varit direktintegrerat)
- Tidssteg 0.0005 s, 20 000 steg ger 10 sekunder
- Resultat vid vartannat tidssteg. Inte hela 10 analysen
- Modesdämpning 7% (en anledning till att använda modesuperposition)

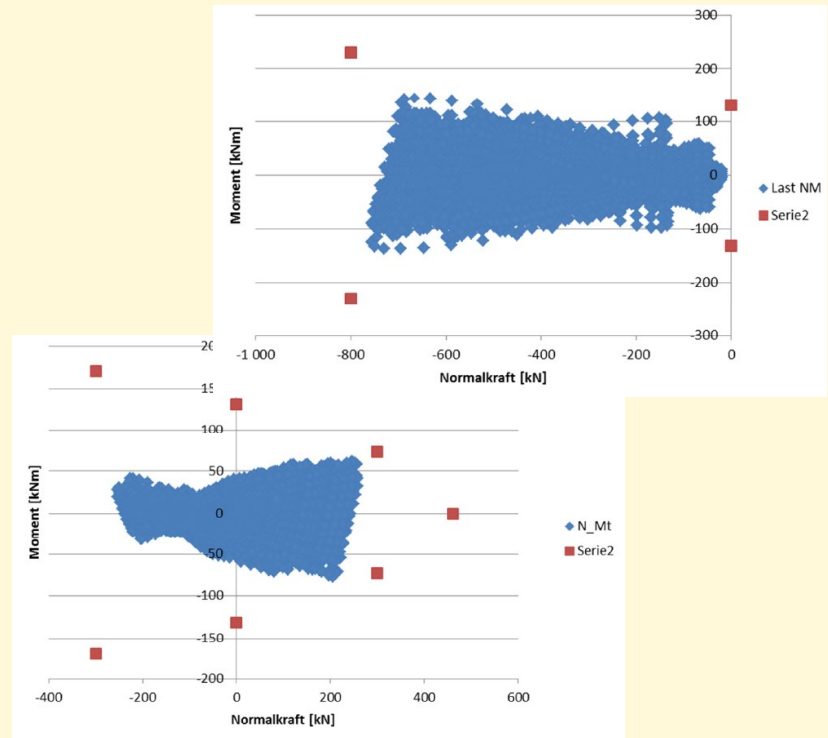
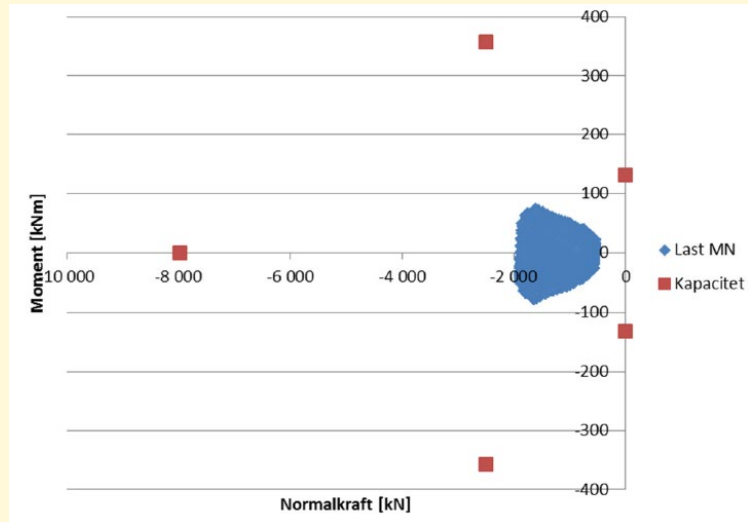

Exempel på tidshistorieanalys

Exempel på tidshistorieanalys

Plotta resultaten i ett interaktionsdiagram

Slut!

Frågor?